

Bureau Forum Standaardisatie

gehuisvest bij Logius
Postadres
Postbus 96810
2509 JE Den Haag
Bezoekadres
Wilhelmina van Pruisenweg 52
2595 AN Den Haag
Bij bezoek aan Logius is
legitimatie verplicht.

Contactpersoon

Joram Verspaget
secretaris BFS
joram.verspaget@logius.nl
+ 31 (0) 6 5284 5592

Datum

21 juni 2016

VERSLAG **FORUM STANDAARDISATIE** 08 juni 2016

Vergaderdatum en -tijd woensdag 08 juni 2016
 09:30 tot 12:30 uur
Vergaderplaats New Babylon, Anna van Buerenplein 29
 2595 DA DEN HAAG

Aanwezig*Forum Standaardisatie*

Nico Westpalm van Hoorn (voorzitter), Erwin Bleumink (Surfnet), Bruun Feijen (Ministerie van Financiën, Belastingdienst), Gé Linssen (Ministerie van Economische Zaken), Joop van Lunteren (adviseur PBLQ HEC), Bob Papenhuijzen (Logius), Anneke Spijker (IPO), Simon Spoomaker (COPAS), Michiel Steltman (DINL) en Harry Wever (als vervanger van Hans Wanders, Ministerie van Binnenlandse Zaken)

Gasten

- Jacqueline Meerkerk en Jan Pieter Eelants (BIM-loket), agendapunt 2 Ervaringen met VISI, IFC en ptolu-lijst
- Marthe Fuld (I-Interim), agendapunt 5 Open standaarden bij aanbesteden

Afwezig

Cor Franke (Franke Interim Management), Gerard Hartsink (financiële sector), Steven Luitjens (directeur Informatiesamenleving en Overheid, Ministerie van Binnenlandse Zaken), David de Nood (VNO-NCW MKB-Nederland), Wim van Nunspeet (CBS), Marcel Reuvers (Geonovum), Piet Ribbers (Universiteit van Tilburg), Nico Romijn (KING) en Bert Uffen (Manifestgroep)

Bureau Forum Standaardisatie

Ludwig Oberendorff (hoofd), Désirée Castillo Gosker (adviseur), Bart Knubben (adviseur), Lancelot Schellevis (adviseur), Han Zuidweg (adviseur), Maarten van der Veen (adviseur), en Joram Verspaget (secretaris)

Nr. 1	Opening, agenda, verslag	Nico Westpalm van Hoorn	
bijlage bijlage bijlage	<ul style="list-style-type: none"> • FS-20160608.01A Video Open standaarden • FS-20160608.01B NEN/ISO-standaarden voor rijksambtenaren beschikbaar via Lees Rijk • FS-20160608.01C Agenda • FS-20160608.01D Verslag Forum 20 april 2016 • FS-20160608.01E Concept-agenda Forum 19 oktober 2016 		
<i>Ter besluitvorming</i>			

De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom. Ter vergadering wordt het artikel '[Gemeentelijke e-mail 'gênant slecht' beveiligd](#)' van Binnenlands Bestuur uitgereikt.

1A. Video Open standaarden

Zie agendapunt 6.

1B. NEN/ISO-standaarden voor rijksambtenaren beschikbaar via Lees Rijk

Via Lees Rijk kunnen rijksambtenaren zich laten informeren over de NEN- en ISO-standaarden. Ter vergadering geeft het een Bureau een korte toelichting hierop.

1C. Agenda

Geen opmerkingen.

1D. Verslag Forum 20 april 2016

Akkoord zonder verdere opmerkingen. De geformuleerde wijzigingen op het verslag van het Forum van 15 maart jl. worden verwerkt in de eerdere gepubliceerde versie op [forumstandaardisatie.nl](#).

1E. Concept-agenda Forum 19 oktober 2016

Geen opmerkingen.

Nr. 2	Ervaringen met VISI, IFC en de ptolu-lijst	BIM Loket	
<i>Presentatie en gesprek met Forum</i>			

De doelstelling en werkzaamheden van de stichting BIM Loket worden door Jacqueline Meerkerk (directeur) en Jan Pieter Eelants (programmamanager) toegelicht. Het BIM loket is op 30 april 2015 opgericht door een aantal kennisorganisaties uit de Nederlandse bouwsector. Het stimuleert het gebruik en integratie van de open BIM-standaarden door neutraal en faciliterend de relevante kennisorganisaties in Nederland te verbinden. Zo komen alle bouwstandaarden onder één dak. Ook coördineert en versterkt het loket de onderlinge aansluiting, zowel nationaal als internationaal.

De uitgaven voor het loket worden gedekt middels een stelsel financiering.

Het loket wil de implementatie van de bouwstandaarden op de pas-toe-of-leg-uit-lijst verder brengen. Er heeft hierover al verschillende malen overleg plaatsgevonden tussen het Ministerie van EZ, partijen rond de Bouw Informatie Raad, VNG/KING en het bureau Forum Standaardisatie. Met name is er gezocht naar hoe gemeenten de implementatie verder zouden kunnen brengen, gelet op hun aandeel in de overheidsopdrachten in de bouw.

Jacqueline Meerkerk en Jan Pieter Eelants vragen het Forum om suggesties/mogelijkheden. Gesuggereerd wordt onder andere:

- Voor nadere aansluiting bij Europese ontwikkelingen het BIM-loket contact op te nemen met het Bureau. De meerwaarde van het Multi-Stakeholders Platform (MSP) lijkt beperkt, aangezien de BIM/BIR-standaarden al uitgevraagd mogen worden in aanbestedingen
- Simon Spoormaker geeft aan dat hij kan worden benaderd voor contact met UN/CEFACT (United Nations Centre for Trade Facilitation and Electronic Business). De VN-organisatie buigt zich onder andere over wereldwijde standaardisering van informatiegegevensstromen voor transport. UN/CEFACT heeft ook een werkgroep Bouw.
- Inzake de Omgevingswet wordt het BIM-loket geadviseerd om mee te doen met een pilot waarin wordt gewerkt aan onder andere semantische harmonisatie. De Omgevingswet lijkt om meerdere redenen een kans voor toepassing van (onder andere) deze standaarden. Eerder heeft bureau Digicommissaris en BFS – na suggestie in de Regieraad Interconnectiviteit - contact gehad met Ineke van der Hee (programmadirecteur Implementatie Omgevingswet) over onder andere het Programma van Eisen van het Programma Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Voormalig Forum-lid Guus Bronkhorst werkt daar tegenwoordig aan.
- Daarnaast wordt gesuggereerd dat men contact zou kunnen opnemen met de Vereniging bouw- en woningtoezicht Nederland van de gemeenten in Nederland. Deze vereniging organiseert ieder jaar in het najaar (oktober of november) hun jaarlijkse bouw- en woningtoezichtcongres. Contactpersoon bij Vereniging Bouw en Woningtoezicht is directeur Wico Ankersmit. Zie ook <http://www.vereniging-bwt.nl>
- Verder wordt gesuggereerd aansluiting te zoeken bij de VNG commissie Ruimte & Wonen.

Nr. 3	Open standaarden, lijsten	Stuurgroep Standaarden	
bijlagen	<ul style="list-style-type: none"> • FS-20160608.03 • FS-20160608.03A • FS-20160608.03B • FS-20160608.03C • FS-20160608.03D • FS-20160608.03E 	<ul style="list-style-type: none"> Oplegnotitie Ades Standaarden SMEF (nieuwe versie) Intakeadvies wijziging Webrichtlijnen Aanvullend onderzoek SMTP STS Forum-advies opname STARTTLS en DANE 	
<i>Ter besluitvorming</i>			

Anneke Spijker licht namens de Stuurgroep Standaarden de voorgelegde punten toe.

3A. Ades Standaarden

Hierbij gaat het om het in procedure nemen van een verzameling van de genoemde standaarden voor elektronische handtekeningen in plaats van afzonderlijke handtekeningen. Ter verduidelijking: in de notitie wordt gesproken over CMS-documenten. CMS staat hier

voor Cryptographic Message Syntax (niet voor Content Management Systeem). Om verwarring te voorkomen zal dit duidelijk(er) in de stukken worden aangegeven. Het Forum stemt in met het voorstel.

3B. SMEF (nieuwe versie)

Het Forum stemt in met het voorstel.

3C. Intakeadvies wijziging Webrichtlijnen

Het Forum stemt in met het voorstel en vraagt aandacht voor de communicatie over hoe voldaan kan worden aan 'de webrichtlijnen' (beter gezegd de Europese Richtlijn), mede gelet op het feit dat partijen momenteel gewend zijn aan de oude terminologie, en het feit dat de Richtlijn op onderdelen een breder toepassingsgebied heeft (apps et cetera.). Die taak ligt nadrukkelijk in eerste instantie bij het onderdeel DigiToegankelijk. Met BZK wordt hierover afgestemd voordat de Webrichtlijnen worden verwijderd. De desbetreffende sectoren dienen ook te worden betrokken.

3D. Aanvullend onderzoek SMTP STS

Het Forum stemt in met het voorstel. Deze standaard staat de opname van STARTTLS (zie 3e) niet in de weg. Over een jaar zal nogmaals bekeken worden wat de *uptake* van SMTP STS is.

3E. Forum-advies opname STARTTLS en DANE

Het Forum stemt in met het voorstel.

Nr. 4	Open standaarden, adoptie	Stuurgroep Standaarden	
bijlage	<ul style="list-style-type: none"> • FS-20160608.04 Notitie adoptie - Kennissessie met SIDN en Govroom over beveiligingsstandaarden voor gemeenten - Voortgang Platform Internetstandaarden / Internet.nl - Factsheets KING/IBD beveiligingsstandaarden - Adoptie open documentstandaarden - Voortgang van nieuwe versie van handreiking betrouwbaarheidsniveaus 		
bijlage	<ul style="list-style-type: none"> - Definitieve aanpak Monitor OSB 2016 - Overige punten 		
<i>Ter kennisname</i>			

Beveiligingsstandaarden voor gemeenten

Het Bureau stuurt de door kamerleden Oosenbrug en Fokke gestelde vragen aan het Forum naar aanleiding van [het artikel](#) in Binnenlands Bestuur.

Het Bureau meldt dat de IBD (KING) factsheets heeft gepubliceerd over e-mailauthenticatie door middel van SPF, DKIM en DMARC. Zie <https://www.ibdgemeenten.nl/ibd-publiceert-factsheets-e-mailauthenticatie>

Naar aanleiding hiervan buigt het Forum zich over de vraag hoe gemeenten het beste kunnen worden geïnformeerd over en aangesproken op de toepassing van de e-mailbeveiligingsstandaarden door gemeenten, cq. hoe de toepassing van de standaarden verder kan worden geholpen. Overwogen is een suggestie om gemeenten hierover een brief te sturen. Het Forum concludeert dat het het meest effectief is wanneer zoiets in nader overleg met BZK en VNG/KING (Nico Romijn was niet aanwezig tijdens deze vergadering) wordt bekeken.

Wel staat het Forum een krachtdadigere lijn dan tot nu toe voor ten aanzien van gemeenten (gemeentelijke domeinen werden tot dusver niet gemeten in de halfjaarlijkse meting informatieveiligheidsstandaarden). Het Forum wil ook gemeentelijke domeinen meemeten, het liefst vanzelfsprekend in samenwerking met VNG/KING.

Binnenkort heeft het bureau overleg met VNG/KING/IBD. Het Forum zal hierover door het Bureau worden geïnformeerd.

Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO)

De werkgroep Normatiek en Henk Wesseling (hoofd Taskforce IBD) werken aan de BIO. Het onderwerp wordt geagendeerd voor een komende Regieraad Interconnectiviteit (RRI) en aansluitend het Nationaal Beraad (NB).

Het Forum spreekt zijn zorgen uit over een mogelijke wildgroei van baselines. De BIO zou daarom moeten dienen als dé baseline voor informatiebeveiliging en niet moeten verworden tot een baseline erbij. Dat is ook voor leveranciers zoals internethosters essentieel.

Handreiking betrouwbaarheidsniveaus

De handreiking wordt geagendeerd voor een volgend Forum

Monitor 2016

Het Forum stemt in met de aanpak van de Monitor 2016. De highlights uit de monitor zullen meer nadrukkelijk in de uiteindelijke presentatie van de monitor naar voren komen.

Verder komt naar voren dat agenderen van de Monitor resultaten in de CDI (Coördinatoren Inkoop) kan helpen om adoptie verder op gang te brengen.

Nr. 5	Open standaarden bij aanbesteden	Marthe Fuld	
bijlage	<ul style="list-style-type: none"> FS-20160608.05A Eindrapportage open standaarden bij aanbestedingen 		
<i>Presentatie + bijlage ter kennisname</i>			

Marthe Fuld van I-Interim geeft een toelichting op haar bevindingen die ze heeft opgedaan tijdens haar interviews in het kader van het onderzoek naar het gebruik van open standaarden bij aanbestedingen. Naast een aantal praktische adviezen gericht op de rol inkopers, is haar brede aanbeveling tweeledig.

Enerzijds wordt het Forum geadviseerd vooral aan te haken bij organisaties, platforms en domeinen die een belangrijke rol spelen in standaardisatie. Vooral daar is het effectief om de waarde van het gebruik van open standaarden mee te geven.

Anderzijds hebben gebruikers concrete ondersteuning nodig bij het toepassen van de standaarden. Dit vraagt om diepgravende specialistische kennis. Aangezien het moeilijk is om voor alle standaarden deze diepgravende kennis op te bouwen, zal het Forum een keuze moeten maken op welke standaarden zij de komende tijd vooral wil inzetten".

Het Forum neemt de adviezen ter harte en concludeert dat het deze deels al heeft overgenomen.

Nr. 6	Stand van zaken nieuwe website	Ludwig Oberendorff	
<i>Presentatie</i>			

Er wordt een korte toelichting gegeven op de stand van zaken rond de nieuwe site voor het Forum. Deze gaat begin juli 2016 live en zal stapsgewijs worden aangepast (waaronder: betere aansluiting op business needs met behulp van 'autoriteiten' in het veld.)

Aansluitend volgt een nieuwe Nederlands- en Engelstalige video over open standaarden die het Forum heeft laten ontwikkelen. De video komt online te staan en de link hiernaar wordt aan het Forum gemaild. De Forumleden wordt verzocht deze te gebruiken als aanleiding om Open Standaarden binnen hun organisatie wederom onder de aandacht te brengen (onder andere ICCIO-nieuwsbrief wordt als optie genoemd).

Nr. 7	Voortgang		
bijlage	<ul style="list-style-type: none"> FS-20160608.07 Voortgangsnotitie 		
<i>Ter kennisname</i>			

Geen opmerkingen.

Nr. 8	Rondvraag		
<i>Mondeling</i>			

Forum oktober

Op verzoek bekijkt het bureau of de Forum-vergadering van oktober gelet op de herfstvakanties op een andere datum kan worden gepland. Het bureau zal ook bij de afwezige leden inventariseren of een/welke andere datum beter uitkomt.

Certified weights

Simon Spoormaker geeft het Forum mee dat wereldwijd per 1 juli gebruik moeten maken van certified weights voor volle containers. Dit om te bevorderen dat het daadwerkelijke gewicht van scheepslading en het geregistreerde gewicht overeenkomen. Hiermee kan onder andere voorkomen worden dat schepen op zee verongelukken door kapseizen wanneer ze op papier wel maar in de praktijk niet evenwichtig geladen blijken te zijn.

Nr. 9	Sluiting		

Actiepunten uit deze vergadering

- Aanpassen verslag 15 maart 2016 op site.
- Kamervragen Oosenburg en Fokke mailen aan Forum.
- Afstemmen met BZK over communicatie rondom Webrichtlijnen/Digitoegankelijkheid.
- Verkennen mogelijkheden voor een andere datum Forum-vergadering oktober.
- Agenderen handreiking betrouwbaarheidsniveaus voor vergadering oktober of december.
- Forum informeren over wijze van informering gemeenten n.a.v. artikel.